

Cd met zeventien oorspronkelijke opnamen van Jacobo Palm.

Op zondag 12 augustus 1951 vond op Curaçao de feestelijke inwijding plaats van het carillon van het Curaçaosch Museum. Eén van de klokken werd vernoemd naar de musicus en componist Jacobo Palm. Vanwege 'zijn meesterlijke piano-voordracht van de wals en zijn dichtertelijke schiftuur daarvan' typeerde Chris Engels Jacobo Palm in zijn feestrede als 'de laatste walskoning van Curaçao'.

De composities van Jacobo Palm zijn te typeren als levendig, elegant en kristallijn. Ze moeten trefzeker en met de nodige zwier worden vertolkt. Van diverse van zijn composities voor piano zijn opnamen gemaakt. De allereerste grammofoonopname vond plaats in 1929 in New York en werd uitgebracht onder het platenlabel Brunswick.

De composities van Jacobo Palm dateren van de eerste helft van de

schreef talrijke Curaçaose walsen, danza's, mazurka's, pasillo's, tango's, polka's, tumba's en marsen. Veel van zijn composities zijn gecomponeerd naar aanleiding van een bijzondere gebeurtenis, zoals de wals Elsa Maria die hij in 1912 componeerde na de geboorte van zijn eerste dochter. In het tweede deel van deze driedelige wals is zeer duidelijk hoorbaar (voor degene die het eenmaal weet): 'Elsa Maria, mi hija y mi amor'. Jacobo had een grote bewondering voor de schoonheid van het zogenaamde 'verminderd septiem akkoord' (hij gebruikte de Spaanse term, 'séptima disminuída'). De welluidendheid van dit akkoord wordt veroorzaakt doordat de afstand tussen de samenstellende noten van het akkoord steeds dezelfde is, namelijk 11/2 toon. In deze wals komt drie keer achter elkaar hetzelfde verminderd septiem akkoord voor, terwijl Elsa

Jacobico José Maria Een leven

De Napa besteedt in een serie van drie artikelen aandacht aan het leven en werk van de Curaçaose musicus en componist Jacobo Palm (1887-1982). In dit laatste deel wordt ingegaan op zijn activiteiten als componist.

Tekst: J.I.M. (Joop) Halman

twintigste eeuw, toen de Curaçaose dansmuziek nog haar hoogtepunt kende. Palm

Maria's naam genoemd wordt (althans de eerste drie lettergrepen; Elsa-Ma). Dit gebeurt in de dertiende en veertiende maat van het tweede deel.

De wals Feliz Encuentro (een gelukkige ontmoeting) is opgedragen aan Gilberto de Jongh. Vroeger gingen de jongelui op zondagmiddag spelevaren in de St. Annabaai en het toen nog bestaande binnenwater van Otrobanda. Uiteraard jongens en meisjes apart. Jacobo had samen met Gilberto een bootje gehuurd. Het begon te regenen en de bootjes gingen onder de Emmabrug, tussen de pontons, wachten tot het weer droog zou worden. Jacobo en Gilberto troffen het goed; op hun plekje onder de brug kwam ook een ander bootje met een paar mooie meisjes voor de regen schuilen. Dat werd dus een gelukkige ontmoeting...

De driedelige wals Tu Nombre droeg Jacobo Palm op aan zijn echtgenote Elisa Snijders, in de periode dat hij haar nog het hof maakte. Jacobo woonde in Otrobanda en Elisa in die periode bij haar ouders op het landgoed Zegu (vlak achter Julianadorp). Jacobo liep in de heel vroege ochtend - nadat hij de avond tevoren deze wals voor haar schreef - helemaal te voet naar het landgoed Zegu en speelde daar op zijn dwarsfluit onder het slaapkamerraam van Elisa deze wals voor haar. Bij de eerste maten van deze wals is in de muziek heel duidelijk de tekst te horen 'Elisa Snijders, mi bella dama' (Elisa Snijders, mijn wonderschone dame). Bij het componeren ging Palm vaak uit van enkele woorden of een korte zin. Dit zette dan bij hem de verbeelding in gang bij het componeren.

De mars The Cupwinner schreef hij op het stoomschip de Baralt, nadat de voetbalclub Sparta op Bonaire de nationale voetbalbeker had gewonnen. Jacobo Palm heeft slechts één keer in zijn leven het eiland Curaçao verlaten. Dat gebeurde op 20 mei 1922. Twee stoomschepen, de Baralt en de Merida voeren toen van Curaçao naar Bonaire, waar de nationale voetbalfinale zou plaatsvinden. Behalve de leden van het Curaçaose voetbalteam Sparta waren er nog 354 supporters uit Curaçao aan boord. Jacobo Palm ging mee op uitnodiging van zijn flamboyante zwager Arturo de Jongh die een lei-

dende rol had binnen de voetbalclub Sparta. Eén dag na aankomst vertrokken beide stoomschepen weer terug naar Curaçao, met aan boord de tweede, door Sparta gewonnen nationale voetbalbeker.

Jacobico Palm heeft ook composities in opdracht geschreven. Zo ontstonden bijvoorbeeld de marsen Kwiek en Club de Gezelligheid, de marsen voor de voetbalclubs Sparta en Brion en de wals Primero de Octubre. In de eerste helft van de twintigste eeuw was er geen vereniging of sportclub op Curaçao zonder een eigen mars. Het verzoek aan Jacobo Palm tot het schrijven van de mars Kwiek ging uit van de toenmalige voorzitter, Marius Schotborgh. Kwiek is in 1937 opgericht als sportvereniging. Aanvankelijk werd uitsluitend korfbal gespeeld, maar al spoedig werden de activiteiten uitgebreid met voetbal, basketbal, atletiek, tennis en gymnastiek. Wedstrijden werden gespeeld tegen andere verenigingen zoals Asiento, Van Engelen en C.S.C., met als 'waardige afsluiting' van dit soort evenementen een spetterende viering en dansavond bij één van de leden thuis.

De feestmars Club de Gezelligheid werd in 1941 op verzoek van Wim Lampe, de voorzitter van deze herensociëteit, gecomponeerd. De sociëteit is lange tijd (1879-1957) gehuisvest geweest op de eerste verdieping van het huidige Penha-gebouw aan de Handelskade te Punda. In Club de Gezelligheid hing een klok zonder wijzers. Onder de klok stond geschreven: 'Gezelligheid kent geen tijd'. De sociëteit was bekend om haar leestafel, met een rijke verscheidenheid aan kranten en een omvangrijke bibliotheek. In de sociëteit stond ook een vleugel. Jacobo Palm heeft hier vaker een muziekkuitvoering gegeven of musici begeleid. Op paaszondag 13 april 1941 werd het zeventigjarig bestaan van de sociëteit gevierd. 's Morgens vroeg trokken nagenoeg alle leden met echtgenotes in feestelijke optocht met vlaggen en met de muziekkapel voorop, van het West End-theater aan het Molenplein waar iedereen zich had verzameld, over het Brionplein en de brug, naar het Penha-gebouw. Het geheel werd rechtstreeks uitgezonden via radio

Tekst te plaatsen bij foto's deel 3:

Club de Gezelligheid was lange tijd gehuisvest op de eerste verdieping van het Penha-gebouw in Punda.

(shon Coco) Palm (3)

met muziek

Curom. Voorzitter Wim Lampe was auteur van twee boeken: 'In de schaduw van de gouverneur' en 'Buiten de schaduw van de gouverneur'. In het eerste boek staat onder meer dat ter viering van het oudjaar, de piano van de Club buiten op straat werd gezet. Bekende pianisten, zoals Jacobo Palm, maar ook de andere muzikale Palms, speelden dan de sterren van de hemel terwijl het publiek meegenoot.

De wals Primero de Octubre componeerde Palm op verzoek van een vriend van hem, Archimedes Salas Baiz. Archimedes klampte hem op straat aan en vroeg hem mee te gaan naar het huis van zijn vriendin Rosalba Capriles Myerston aan het Brionplein. Archimedes wilde haar ter gelegenheid van haar verjaardag een wals aanbieden. Spontaan componeerde Jacobo aan de vleugel een wals voor haar. Op het oorspronkelijke manuscript staat de aantekening 'La compuse, viendo a Chatica Capriles' (ik heb dit gecomponeerd terwijl ik keek naar Chatica Capriles). Rosalba werd door iedereen Chatica genoemd. De wals bleef niet zonder het beoogde effect: Archimedes en Chatica stapten niet lang daarna in het huwelijksbootje.

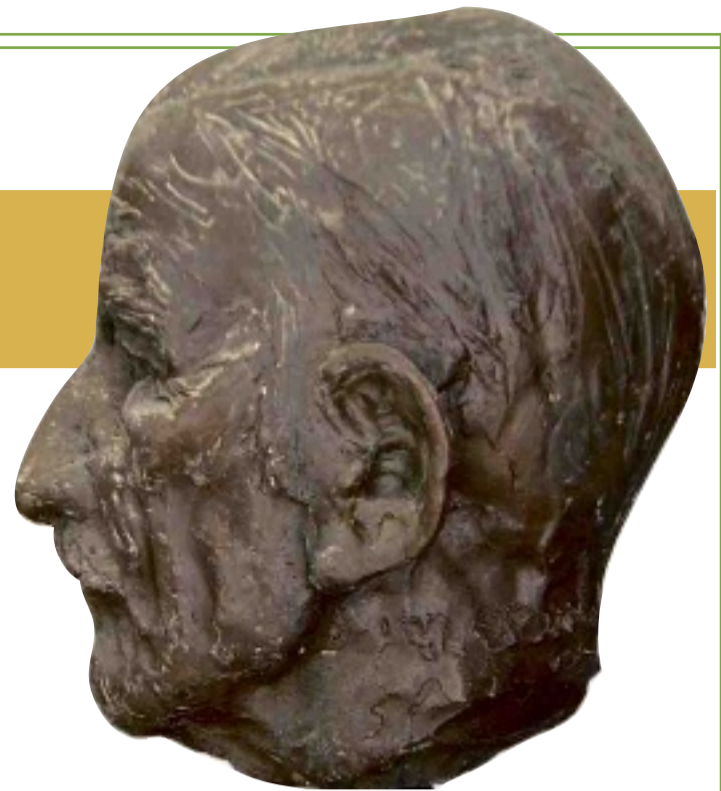
Veel van de Curaçaose musici kwamen in de tijd van Palm op zondagmiddag bijeen in de ijsalon Summer Garden aan het Brionplein. Er stond daar een piano waar altijd enthousiast gebruik van werd gemaakt. De compositie Bill Brau Beer van Jacobo Palm was in 1926 net in druk verschenen met een grote foto van Jacobo op de omslag. De compositie was zeer popu-

De Baralt met supporters van Sparta kom aan op Bonaire.

lair op het eiland. Een sneer van een jaloerse vakgenoot kon dan ook niet uitblijven: 'Wat een eenvoudige muziek, ik draai er mijn hand niet voor om', was zijn commentaar. Jacobo was gepikeerd en schreef voor de daaropvolgende zondag Ecos del Alma (weerklassen van de ziel), een pasillo in vijf kruisen (B majeur). 'Ik wil je weer iets eenvoudigs laten zien', zei hij tegen de bewuste componist-pianist, 'jij kunt toch zo goed spelen, laat eens horen.' De pianist zette zich trots aan de piano, maar zijn gezicht betrok volledig toen hij de partituur bekeek. Jacobo verzocht hem vriendelijk plaats te maken, zodat hij zelf Ecos del Alma kon voorspelen. Zeer recent heeft de Palm Music Foundation (www.palm-musicfoundation.com) een derde druk uitgegeven van een muziekbundel met 66 piano-composities van Jacobo Palm. Ten opzichte van de voorgaande drukken is deze derde druk uitgebreid met een toelichting over de achtergrond van het ontstaan van verschillende

van de composities. Ook is in de pianobundel een cd opgenomen waarop Jacobo Palm zeventien van zijn composities zelf speelt. De opnamen op deze cd vonden plaats in de periode 1950-1953. In 1980, toen Jacobo Palm al 92 jaar was, zijn deze 66 composities op initiatief van Henk Beers en met hulp van het Prins Bernhard Cultuurfonds uitgegeven als 'Obras de Jacobo Palm, Album para piano'. De handgeschreven composities had Jacobo ooit aan zijn kleindochter Mary Beers-van Delden geschonken. Als eerbetoon aan haar grootvader werden ze gedrukt zodat een groter publiek daar gebruik van kon maken. Jacobo Palm heeft de drukproeven nog zelf gecontroleerd. De publicatie was een groot succes en beleefde ook een tweede druk. Ruim dertig jaar na het overlijden van Jacobo Palm blijkt er nog altijd veel belangstelling te zijn voor deze composities. Dit was reden voor de Palm Music Foundation om te voorzien in een derde druk die onder meer verkrijgbaar is bij

Het borstbeeld van Jacobo Palm in het Curaçaosch museum.

boekhandel Mensing's Caminada.

Behalve Curaçaose dansmuziek, heeft Jacobo Palm ook kerkliederen en profane liederen gecomponeerd. In de zangboekjes Bam Canta (in 1948 uitgegeven door Nilda Jesurun Pinto en Rudolf Palm) en Nos ta canta (in 1962 uitgegeven door Sonia de Castro, Frère Alexius en Wim Kamps) zijn verschillende van de door hem gecomponeerde liederen terug te vinden. In de pianobundel is ook het door hem gecomponeerde lied Atardi opgenomen. Hij schreef de muziek op verzoek van zijn dochter Clara Halman-Palm op de tekst van het bekende gedicht Atardi van Joseph Sickman Corsen. Zijn dochter leidde als onderwijzeres een zangkoor waarmee ze regelmatig uitvoeringen gaf voor de radio.

Jacobo Palm overleed op 1 juli 1982. Met hem overleed de nestor van het Curaçaose muziekleven. Van hem kan

met recht worden gezegd dat hij zijn hele leven heeft gewijd aan de muziek. Voor zijn cultureel aandeel gedurende zijn muzikale leven, heeft hij verscheidene onderscheidingen ontvangen waaronder: 1933 de eremedaille 'Pro Ecclesia et Pontifice', in 1957 de ridderorde van de H. Silvester, in 1981 de Cola Debrotprijs en in 1982 Officier in de orde van Oranje Nassau. In 1983 werd er ook een borstbeeld van hem onthuld in het (muziek)theater Sentro Pro Arte. Na het sluiten van dit (muziek)theater vanwege achterstallig onderhoud, is dit borstbeeld tegenwoordig te zien in het Curaçaosch Museum. In 1989 kwam ook een postzegel met zijn beeltenis uit. Na zijn overlijden in 1982 waren er verscheidene 'In Memoriams' in de kranten op Curaçao, waaronder die van toenmalig minister-president Don Martina en de In Memoriams van Abram Capello en Boeis Haile.

Brionplein in 1932 bij de inwijding van Mgr. Verriet tot bisschop. Rechts naast Hotel Americano de ijsalon Summer Garden.

Gezocht

Dushi Homes Curacao & Aruba Happy Rentals

Voor kandidaat Huurders zijn wij op zoek naar:
kwalitatief goede woningen voor
vakantie verhuur & lange termijn verhuur

wilt u meer rendement uit uw woning(en) halen?
neem dan zeker contact met ons op!

vakantie verhuur- beheer- onderhoud-lange termijn verhuur

Aruba: Boegoeroei 13 info@arubahappyrentals.com +297 586 2662

Curacao: Vinik Plaza Sla. Rosaweg 89 info@dushihomes.com +5999 886 2994

www.dushihomes.com

www.arubahappyrentals.com